

ONDERNEMINGSVORMEN NA DE INVOERING VAN HET NIEUW WETBOEK VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

ONDERNEMING

Alle actoren die economisch actief zijn vallen onder het begrip ONDERNEMING, incl. VZW's en vrije beroepen. Dus alle natuurlijke personen (eenmanszaken, de vroegere vrije beroepers met uitzondering voor de deeleconomie), organisaties met rechtspersoonlijkheid (bv. CV, BV, NV, VZW & Stichting) en organisaties zonder rechtspersoonlijkheid – maatschap.

DE EENMANSZAAK

De eenmanszaak is een ondernemingsvorm waarbij de onderneming wordt opgericht door een natuurlijk persoon (oprichter). De éénmanszaak wordt ook wel 'onderneming natuurlijk persoon' genoemd.

De oprichter en zijn onderneming zullen als één geheel worden beschouwd.

De oprichter van een éénmanszaak is volledig en hoofdelijk aansprakelijk voor zijn onderneming. In een éénmanszaak is het privé-vermogen niet gesplitst van het vermogen van de eigen zaak.

DE VENNOOTSCHAP

Eén of meerdere personen (natuurlijke personen of rechtspersonen) kunnen beslissen een onderneming op te starten onder de vorm van een vennootschap (NV, BV, Coöperatieve vennootschap, Commanditaire vennootschap of Maatschap (zonder rechtspersoonlijkheid)).

Met de oprichting van een vennootschap ontstaat een nieuwe persoon, een rechtspersoon, met eigen rechten en plichten, en met een eigen vermogen, los van de oprichters, vennoten en/of bestuurders. De vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar bestuurders en/of zaakvoerders.

Zij zullen hiertoe middelen samenbrengen met de bedoeling een aantal welomschreven activiteiten uit te oefenen en met het oogmerk aan hun vennoten rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.

Verschillende Vennootschapsvormen en hun kenmerken

Naamloze vennootschap (NV)

- Kapitaalvennootschap bedoeld voor grote ondernemingen en grotere KMO's met nadruk op het anoniem verzamelen van kapitaal
  - Aantal oprichters: 1 aandeelhouder volstaat om een NV op te richten, dit mag een natuurlijk- of een rechtspersoon zijn
  - Aansprakelijkheid: beperkte aansprakelijkheid (d.w.z. dat de aansprakelijkheid van de vennoten beperkt is tot hun inbreng in de vennootschap)
  - Oprichtingsakte: oprichting via de notaris (authentieke akte)
  - Minimaal in te brengen kapitaal: 61.500 € volledig volstort
  - Aandelen: 'minstens 1 aandeel met 1 stem' en vrij overdraagbaar
  - Stemrecht aandeelhouders: meervoudig stemrecht mogelijk. Beursgenoteerd: dubbel stemrecht voor loyale aandeelhouders.
  - Bestuur: 1 of meerdere bestuurders, drie bestuurdersformats mogelijk (monistisch bestuur, enige bestuurder of duaal bestuur-met directieraad en raad van toezicht)
  - Fiscaal: vennootschapsbelasting
  - Boekhouding: dubbele boekhouding
  - Financieel plan: minimum inhoud wettelijk vastgelegd en verplicht
- Aandelen: mogelijkheid voor vrije overdraagbaarheid – minstens '1 aandeel met 1 stem'
  - Aandelenregister: ja
  - Stemrecht: verplichte gelijkheid aandelen afgeschafd. Vrijheid omvang rechten te bepalen verbonden aan inbreng
  - Bestuur: 1 of meerdere bestuurders
  - Fiscaal: vennootschapsbelasting
  - Boekhouding: dubbele boekhouding
  - Uitkeringen: Balans- & Liquiditeitstest*
  - Financieel plan: verplicht en gedetailleerde uitwerking**

Coöperatieve vennootschap CV

- Kenmerken: gemakkelijke wisseling van vennoten, veranderlijk kapitaal
- Aantal oprichters: minimum 3 coöperanten/oprichters
- Aansprakelijkheid: beperkte aansprakelijkheid (beperkt tot de inbreng in de vennootschap)
- Oprichtingsakte: oprichting via de notaris (authentieke akte)
- Minimaal in te brengen kapitaal: geen bepaling – wel: vereiste voldoende aanvangsvermogen
- Aandelen: op naam, niet vrij overdraagbaar
- Aandelenregister: ja
- Bestuur: 1 of meerdere bestuurders
- Fiscaal: vennootschapsbelasting
- Boekhouding: dubbele boekhouding
- Financieel plan: verplicht, minimum inhoud is wettelijk vastgesteld
- Uitkeringen: Balans- & Liquiditeitstest*
- Opmerking: een coöperatieve vennootschap wordt voorbehouden voor 'echte' coöperaties. Het belangrijkste doel is aan de behoeften van de aandeelhouders te voldoen en/of hun economische/sociale activiteiten te ontwikkelen. De vrije beroepers die zich willen groeperen zullen niet meer onder deze vennootsvorm kunnen werken, maar zullen voor een andere vennootschapsvorm moeten kiezen en eventueel moeten omvormen.

Besloten vennootschap BV

- Vaak gebruikt als 'familiale vennootschap' en bij vrije beroepen; de aandelen zijn slechts beperkt overdraagbaar
- Aantal oprichters: 1 oprichter/vennoot volstaat
- Aansprakelijkheid: beperkte aansprakelijkheid (beperkt tot de inbreng in de vennootschap)
- Oprichtingsakte: oprichting via de notaris (Authentieke akte)
- Minimaal in te brengen kapitaal: geen – wel voldoende vereist aanvangsvermogen

Commanditaire Vennootschap Comm.V.

- Kenmerken: bestaat uit beherende en stille vennoten waarbij de stille vennoten zich niet inlaten met het dagelijks bestuur van de onderneming en hun verantwoordelijkheid beperkt is tot de inbreng in de vennootschap
- Aantal oprichters: min. 1 beherende vennoot en min. 1 stille vennoot
- Aansprakelijkheid: gecommanditeerde vennoten onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk, de stille vennoot enkel aansprakelijk ten belope van hun inbreng
- Oprichtingsakte: authentieke of onderhandse akte
- Minimaal in te brengen kapitaal: vrij te bepalen – ingebrachte goederen vormen onverdeeld vermogen
- Aandelen: op naam en niet overdraagbaar tenzij andere overeenkomst
- Aandelenregister: ja
- Bestuur: één of meerdere zaakvoerders; stille vennoot mag geen daden van bestuur stellen
- Fiscaal: vennootschapsbelasting
- Boekhouding: dubbele boekhouding
- Financieel plan: niet vereist

- Bestuur: één of meer zaakvoerders
- Fiscaal: vennootschapsbelasting
- Boekhouding: dubbele boekhouding
- Financieel plan: niet vereist
- Opmerking: het faillissement van de vennootschap betekent ook het faillissement van de vennoten

*Balans- en liquiditeitstest: er mag enkel winst of reserves uitgekeerd worden als het nettoactief niet negatief wordt én als de schulden over een periode van 12 maanden kunnen worden voldaan

**Financieel Plan bestaat minstens uit:

- Een overzicht van alle financieringsbronnen
- Een openingsbalans
- Een geprojecteerde balans- en resultatenrekening na 12 en 24 maanden
- Een begroting van de verwachte inkomsten en uitgaven voor minsten twee jaar
- Een beschrijving van de gehanteerde hypothesen bij het schatten van de verwachte omzet en rentabiliteit.

Vennootschap onder firma (V.O.F.)

- Kenmerken: eenvoudigste vennootschapsvorm met minimale oprichtingsformaliteiten; persoonsvennootschap
- Aantal oprichters : minimaal 2 vennoten
- Aansprakelijkheid: alle vennoten zijn onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk
- Oprichtingsakte: authentieke of onderhandse akte
- Minimaal in te brengen kapitaal: vrij te bepalen – ingebrachte goederen vormen onverdeeld vermogen
- Aandelen: op naam en niet overdraagbaar, tenzij anders overeen gekomen
- Aandelenregister: ja

De Maatschap

De Maatschap is een vennootschap maar zonder rechtspersoonlijkheid.

De Maatschap heeft inschrijvingsplicht in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Een Maatschap wordt vaak gebruikt voor familiale successieplanning. Die vorm is aantrekkelijk door haar eenvoudige oprichting, maar is risicovol vanwege de persoonlijke en onbeperkte aansprakelijkheid. De maatschap wordt bijvoorbeeld ook nog gebruikt door verschillende aannemers die gezamenlijk een werk willen uitvoeren.

- Oprichtingsakte: niet noodzakelijk, indien er een onderhandse akte opgesteld wordt moet hiervan in de KBO nota genomen worden
- Aantal oprichters: minstens 2 of meer (rechts)personen
- Minimaal in te brengen kapitaal: geen – de vennoten brengen iets in, zoals geld, arbeid of goederen, met als doel de winst die eruit voort vloeit te verdelen.
- Aansprakelijkheid: onbeperkte aansprakelijkheid tussen de vennoten. Enkel bij de CommV., één van de varianten van de Maatschap mét rechtspersoonlijkheid, zijn de stille vennoten slechts aansprakelijk ten belope van de eigen inbreng.
- De vennootschappen Comm.V en de VOF zijn vennootschappen met een rechtspersoonlijkheid en varianten op de Maatschap.

Alhoewel het onderscheid tussen bepaalde vennootschapsvormen in de loop der jaren minder groot is geworden, zal de keuze van vennootschapsvorm afhangen van de specifieke situatie van uw onderneming. Wij raden u aan vooraf advies in te winnen bij een boekhouder en/of notaris.

Voor- en nadelen eenmanszaak versus vennootschap

De keuze tussen een éénmanszaak of een vennootschap zal afhangen van de specifieke omstandigheden waarin u uw onderneming wenst op te richten.

De meeste beginnende zelfstandigen kiezen ervoor om hun eigen zaak op te richten onder de vorm van een éénmanszaak en schakelen nadien over naar een vennootschap.

Sommigen beginnen dadelijk onder de vorm van een vennootschap.